

НОВИНИ | ПОЛІТИКА

Єврокомісія підтримує перенесення прикордонного контролю з України до ЄС, але рішення за Польщею

Олена Абрамович

23 жовтня 2026, 17:34

Ілюстраційне фото. Наслідки російської атаки на пункт перетину кордону між Україною й Румунією, 1 вересня 2026 року

Європейська комісія підтримує ініціативу перенесення українського прикордонного контролю на територію сусідніх країн Євросоюзу, щоб убезпечити людей і транспорт від російських обстрілів. У Брюсселі вже надали оцінку проекту відповідної угоди між Україною та Польщею, однак наголошують, що формального дозволу Єврокомісії для її підписання не потрібно.

Про це йдеться у відповіді речника Єврокомісії на запит Радіо Свобода.

«Відповідно до чинних правил, спільні пункти пропуску через кордон можуть створюватися на підставі двосторонньої угоди між двома державами. Оскільки ці переговори є двосторонніми, Єврокомісія не бере в них участі. Водночас ми завжди висловлювали готовність підтримувати цей процес», – повідомили у Єврокомісії.

У Брюсселі підтвердили, що вже надали оцінку проєкту українсько-польської угоди щодо його відповідності законодавству ЄС, зокрема, Шенгенському кодексу про кордони.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Фінляндія закликала ЄС повністю
заборонити туристичні візи росіянам

«Хоча Єврокомісія проводить оцінку відповідності угоди законодавству ЄС, жодного формального схвалення такої угоди з боку Єврокомісії для її укладення не передбачено і не потрібно. Отже, саме дві держави мають завершити переговори», – пояснив речник.

Як уточнив Радіо Свобода перший заступник міністра розвитку громад та територій України Сергій Деркач, польська сторона наразі розглядає, як діяти, після отримання зауважень Єврокомісії. За його словами, у Брюсселі інакше тлумачать окремі положення Шенгенського кодексу про кордони.

При цьому Деркач наголосив, що переговори щодо угоди тривають уже близько трьох років, а її текст Україна та Польща узгоджували протягом тривалого часу.

Ще в [інтерв'ю Радіо Свобода](#), записаному 30 вересня, посадовець розповідав, що Україна та Польща вже обмінялися офіційними листами про готовність підписати угоду, але очікують на «ОК» від Європейської комісії».

Читайте також: [«Якби залежало від України, ми зробили б це завтра». Деркач про спільні пункти пропуску з ЄС, укритт...](#)

Тоді Деркач пояснював, що одним із юридичних питань залишаються повноваження українських прикордонників на території ЄС, зокрема щодо затримання людей або товарів, оскільки такі дії мають відповідати законодавству держави перебування та нормам Євросоюзу.

Радіо Свобода також звернулося із запитом до Міністерства внутрішніх справ Польщі, щоб з'ясувати, які саме положення угоди викликали зауваження Єврокомісії, чи планує польська сторона вносити зміни до документа та коли очікується його підписання. На момент публікації відповіді від польської сторони редакція ще не отримала.

23 жовтня газета Financial Times повідомила, що Україна веде переговори з Польщею та Словаччиною щодо перенесення митного контролю вантажівок із зерном на територію цих держав, щоб убезпечити транспорт від російських ударів безпілотниками.

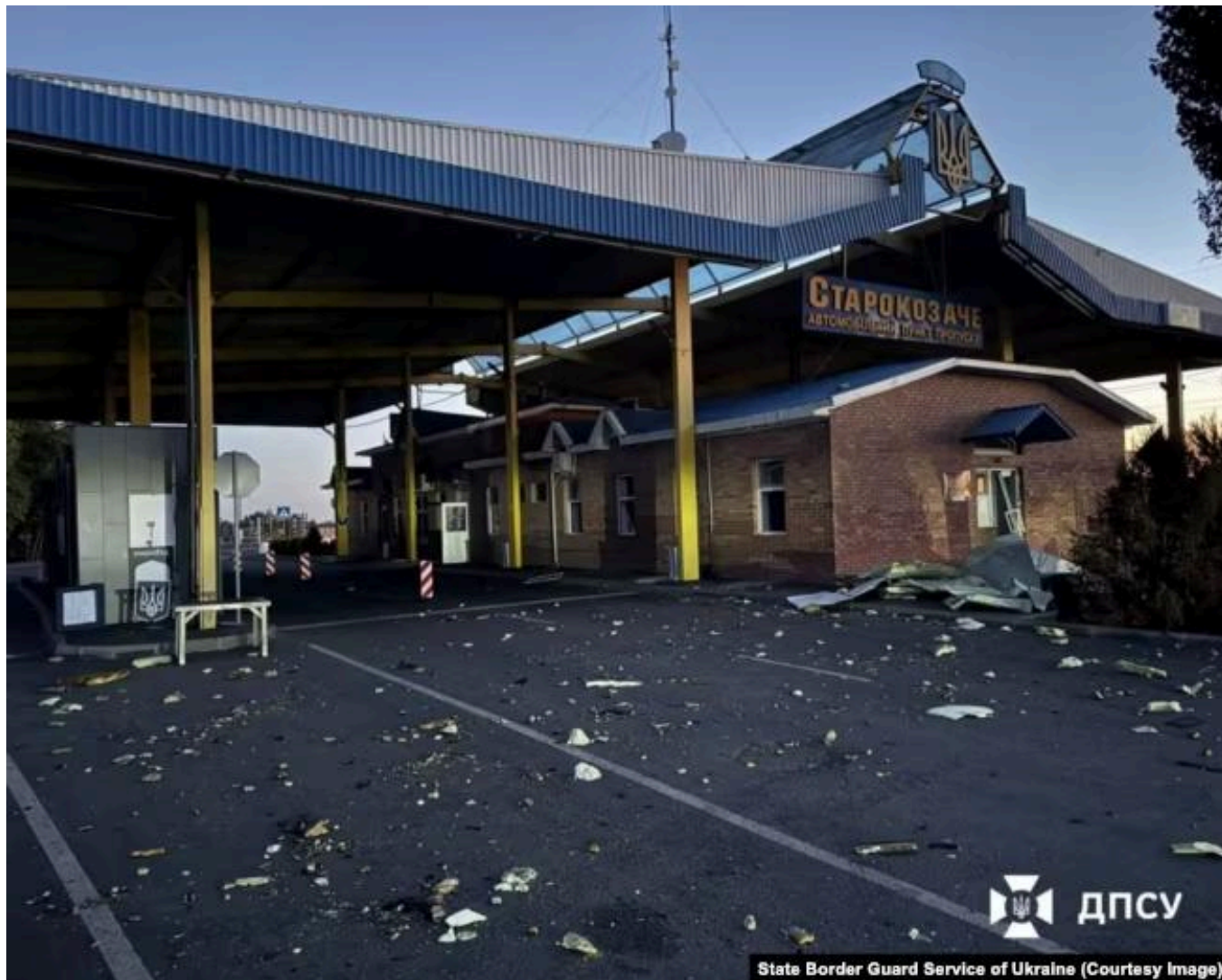
Механізми вже існують

Однак, як пояснював раніше Радіо Свобода Сергій Деркач, плани стосуються не лише перевезення агропродукції, а й усього автомобільного руху через кордон, включно з пасажирським транспортом.

Ідеться про скоординований контроль, за якого українські прикордонники та митники працюватимуть на території сусідньої держави, здійснюючи перевірки окремо від служб цієї країни, але в межах одного пункту пропуску.

За словами Деркача, такий механізм дозволить не лише пришвидшити перетин кордону, а й забезпечити продовження його роботи під час російських атак на українську інфраструктуру.

Він нагадав, що нині п'ять автомобільних пунктів пропуску вже працюють за схожим принципом на території сусідніх держав – чотири у Польщі та один у Молдові. Однак нові пункти потребують окремих міждержавних домовленостей.

Пункт перетину кордону між Україною та Молдовою «Старокозаче», який постраждав від російського удару, 9 вересня 2026 року

Україна також погодила проєкт відповідної угоди зі Словаччиною та веде переговори з іншими сусідніми державами.

У Єврокомісії окремо нагадали, що чинне законодавство ЄС уже передбачає можливість для українських прикордонників та інших осіб, які перебувають на пунктах пропуску, сховатися від раптової атаки на території Євросоюзу.

«Ці механізми можна застосовувати негайно, і для цього не потрібні ані схвалення, ані залучення Єврокомісії», – повідомили в Брюсселі.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Молдова під вогнем: як російська війна проти України б'є по Кишиневу

Відповідні рекомендації Єврокомісія оприлюднила ще в березні 2022 року після початку повномасштабного російського вторгнення.

Вони, зокрема, передбачають можливість проводити прикордонні перевірки в безпечному місці, віддаленому від кордону, а також встановлювати спеціальні процедури перетину кордону для рятувальників і прикордонників в умовах надзвичайної ситуації.

Водночас Єврокомісія повідомила, що працює з Молдовою, яка вже має двосторонню угоду з Україною, над перенесенням прикордонного контролю на молдовський бік кордону, щоб зменшити ризики від російських атак.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

У Мінінфраструктури пояснили, що затримує перенесення прикордонного контролю на територію ЄС

ПІДПISУЙТЕСЯ НА [TELEGRAM](#) РАДІО СВОБОДА

Олена Абрамович

Міжнародна оглядачка, кореспондентка Радіо Свобода та створеної Радіо Свобода мережі «Настоящее время». Теми: політика, заходи Євросоюзу та НАТО, життя українців у Бельгії, культура та кіно.

